

Sygn. akt I UK 105/17

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriłło

w sprawie z odwołania A.B.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.  
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń  
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 stycznia 2018 r.,  
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 19 października 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 19 października 2016 r. oddalił apelację odwołującego się A.B. od wyroku Sądu Okręgowego w [...] z dnia 3 lipca 2015 r., mocą którego oddalono jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. odmawiającej wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Powyższy wyrok został w całości zaskarżony skargą kasacyjną odwołującego się. Skargę oparto na podstawie naruszenia prawa procesowego, mającego istotny wpływ na wynik sprawy: 1/ art. 217 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 278 k.p.c. w związku z art. 286 i art. 227 k.p.c. w związku z art. 217 § 1 k.p.c. w związku z art. 477<sup>14</sup> § 4 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c., art. 232 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 381 k.p.c. i art. 382 k.p.c., przez oddalenie wniosków dowodowych z opinii zespołu innych biegłych lekarzy z zakresu ortopedii i

traumatologii oraz dokumentacji medycznej ubezpieczonego, złożonych w toku postępowania apelacyjnego, z uwagi na błędną ocenę powyższych wniosków dowodowych skutkującą przyjęciem, że dotyczą one nowych okoliczności powstałych po wydaniu decyzji, w sytuacji, gdy wnioski te usprawiedliwiają twierdzenie ubezpieczonego, iż stan jego zdrowia w chwili wydania decyzji uzasadnia uznanie go za osobę niezdolną do pracy; 2/ art. 328 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c., przez nieodniesienie się w pisemnych motywach rozstrzygnięcia do dokumentacji medycznej przedłożonej przez ubezpieczonego w toku postępowania odwoławczego oraz dowodu z opinii biegłego z zakresu ortopedii i traumatologii; 3/ art. 385 k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c., art. 217 § 1 i art. 278 k.p.c., przez zastosowanie i oddalenie apelacji wskutek przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów, skutkującym odmową zasadności zarzutu apelacyjnego naruszenia przez Sąd pierwszej instancji przepisów postępowania, mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. naruszenie art. 227 k.p.c. w związku z art. 217 § 1 k.p.c., przez niedopuszczenie zawnioskowanego dowodu z opinii zespołu innych biegłych lekarzy z zakresu ortopedii i traumatologii, neurologii, kardiologii, na okoliczność braku zdolności odwołującego się do pracy, chociaż dotychczas wydana opinia biegłych, główna i uzupełniająca, nie jest wyczerpująca, jest niejasna, niepełna, a biegli nie odnieśli się do wszystkich zarzutów odwołującego się zawartych w pismach procesowych z dnia 27 kwietnia 2015 r. i 19 czerwca 2015 r., których zasadność potwierdza dokumentacja medyczna ubezpieczonego złożona w toku postępowania apelacyjnego oraz odmową zasadności zarzutu apelacyjnego naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 233 § 1 k.p.c., przez oparcie rozstrzygnięcia na opinii biegłych lekarzy, chociaż opinia ta nie wyjaśnia istotnych okoliczności sprawy.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał oczywistą zasadność skargi, która przejawiać ma się w dokonaniu przez Sąd niewłaściwej oceny wniosków dowodowych złożonych w toku postępowania apelacyjnego, skutkującej przyjęciem, że dotyczą one nowych okoliczności powstałych po wydaniu decyzji, w sytuacji, gdy wnioski te usprawiedliwiają twierdzenie odwołującego się, iż stan jego zdrowia w chwili wydania decyzji uzasadnia uznanie go za osobę niezdolną do pracy. W sprawie Sąd nie odniósł się

w pisemnych motywach rozstrzygnięcia do dokumentacji medycznej przedłożonej przez ubezpieczonego w toku postępowania odwoławczego oraz dowodu z opinii biegłego z zakresu ortopedii i traumatologii, oddalając a priori złożone wnioski dowodowe, co stanowi oczywiste rażące naruszenie przepisów prawa widoczne na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06,

LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Analiza uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia oraz wniesionej skargi kasacyjnej nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci jej oczywistej zasadności. Należy bowiem zauważyć, że z mocy art. 398<sup>13</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; w granicach zaskarżenia bierze jednak pod rozagę nieważność postępowania. Zgodnie z art. 398<sup>3</sup> § 1 k.p.c. skargę kasacyjną można oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego lub podstawie naruszenia przepisów postępowania. Obie podstawy kasacyjne pozostają ze sobą w związku funkcjonalnym. W świetle art. 328 § 2

k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. nie jest bowiem możliwe prawidłowe zastosowanie prawa materialnego bez zgodnego z prawem procesowym ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (por. między innymi wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 r., I PK 164/05, Monitor Prawa Pracy 2006 nr 10, s. 541). I odwrotnie - zarzuty naruszenia przepisów postępowania mają znaczenie, jeżeli uchybienia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398<sup>3</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.), zatem wpierw decyduje prawidłowo rozumiane prawo materialne, które określa przesłanki dochodzonego świadczenia, a te wyznaczają, jakie ustalenia stanu faktycznego są konieczne i mają znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu (art. 227 k.p.c.). Zarzuty podstawy procesowej nie mogą być dowolne, lecz muszą pozostawać w związku z normą prawa materialnego, od której zależy wynik sprawy. Poza tym nie powinny pomijać ograniczenia z art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c., w myśl którego podstawy skargi kasacyjnej nie mogą stanowić zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. W postępowaniu kasacyjnym zachodzi też związanie ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.). Tymczasem autor niniejszej skargi kasacyjnej w jej podstawach nie podnosi zarzutu naruszenia prawa materialnego. W związku z tym nie próbuje powiązać zarzucanych uchybień procesowych z przepisami prawa materialnego normującymi kryteria nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, a tym samym wykazać wpływu zaistniałych - w ocenie skarżącego - uchybień na wynik sprawy.

Skarżący podnosi, że w dacie zamknięcia rozprawy odwoławczej stan faktyczny sprawy nie został dostatecznie wyjaśniony do rozstrzygnięcia, ponieważ Sąd odwoławczy pominął przedłożoną przez skarżącego w toku postępowania odwoławczego dokumentację medyczną oraz nie uwzględnił wniosku o dopuszczenie dowodu z kolejnej opinii biegłych lekarzy. Tymczasem Sąd odwoławczy w uzasadnieniu wyraźnie wskazał, z jakich powodów za kluczową dla rozstrzygnięcia sprawy uznał opinię biegłych lekarzy specjalistów z zakresu neurologii, kardiologii oraz ortopedii i traumatologii (uzasadnienie s. 5-6) oraz dlaczego nie uwzględnił wniosku dowodowego ubezpieczonego, argumentując, między innymi, że wskazani wyżej biegli w opinii uzupełniającej dodatkowo odnieśli się do podnoszonych przez skarżącego zastrzeżeń do pierwotnej ich opinii.

Stwierdził też, że dokumentacja lekarska dotycząca obecnego stanu zdrowia i zaawansowania dolegliwości skarżącego może być przedmiotem ewentualnej nowej oceny przez organem rentowym, o ile skarżący ponownie wystąpi z wnioskiem o rentę (uzasadnienie s. 7). Podnoszone przez odwołującego się argumenty stanowią zatem polemikę z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi, co, zgodnie z art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c., uchyla się spod kontroli kasacyjnej.

Konkludując, wobec niewykazania istnienia powołanej w skardze kasacyjnej przesłanki przedsądu, z mocy art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.